

نگاه روز

آیا روسیه ساحل شرقی بالتیک را اشغال می‌کند؟

سیدحبیب‌الله بهشتی: روسیه تنها کشوری است که طی ۱۸ سال گذشته ۳ منطقه به خاک خود افزوده است. به نظر می‌رسد پوتین با برهم زدن اوضاع سیاسی و اقتصادی در گرجستان و تولد ۲ جمهوری اوستیای جنوبی و آبخازیا و در همین حال با اضافه کردن کریمه به خاک خود نشان می‌دهد که نه تنها از دوران تثبیت گذشته است، بلکه در حال افزایش نفوذ و حرکت به سمت مرزهای ناتو است. روس‌ها شاید به این باور کلی رسیده‌اند که اگر دست روی دست بگذارند یاد با ناتو در مسکو ملاقات و مذاکره کنند به همین منظور شاهد پیروزی‌های روسیه در عملیات‌های خارجی و در عین حال حضور مسکو به عنوان یکی از بزرگان اصلی منطقه خاورمیانه در معادلات غربی-جهانبینیستی-غربی هستیم. ناتو اما طی سال‌های گذشته تلاش‌هایی را برای مقابله با نفوذ روسیه صورت داده که می‌توان به استقرار سامانه‌های دفاعی و اطلاعاتی در شرق اروپا اشاره کرد اما خطری که در حال حاضر بیش از گذشته مطرح می‌شود در ارتباط با ۳ جمهوری لیتوانی، لتونی و استونی هستند که در مرزهای غربی روسیه و در شرقی‌ترین مرزهای اتحادیه اروپایی قرار دارند. این کشورها از نظر جمعیت و ظرفیت‌های بازار جایگاه مهمی در اتحادیه اروپایی ندارند اما وجود اقلیت‌های جمعیتی روس در این کشورها و نبود طرح‌های اقتصادی کارآمد عملاً سبب را برای نفوذ هر چه بیشتر مسکو با قالب‌هایی چون هم‌پرسی و احقاق حقوق اقلیت‌های روس بنام مهمی می‌کند. لهستان که روزی به عنوان یکی از اعضای پیمان نظامی ورشو اهمیت داشت از سال ۱۹۹۹ به عضویت ناتو در آمده است و قرار بود میزبان سامانه‌های موشکی آمریکایی باشد که رادارهای آن در جمهوری چک مستقر است. این کشور از آخرین اقدامش از آمریکا خواسته است برای استقرار سربازان این کشور در لهستان برای جلوگیری از نفوذ روسیه مبلغ ۲ میلیارد دلار در اختیار ورشو قرار دهد. نباید از نظر دور داشت که جمهوری‌های لیتوانی و لهستان از ۲ بخش یا کالینگراد هم‌مرز هستند و روسیه نیز موشک‌های دوربرد و میان‌برد خود را در این منطقه نصب کرده است و آمارها و گزارش‌ها هم نشان می‌دهد روسیه سامانه‌های هسته‌ای خود را در کالینگراد برای عملیاتی شدن آماده می‌کند. این در حالی است که «بازی جنگ» یا عملیات مشترک نظامی میان اعضای ناتو در اروپا بتازگی به پایان رسیده و اعضای ناتو تعداد نیروهای نظامی خود را در این منطقه افزایش داده‌اند. ۱۸ هزار نیروی نظامی در این عملیات شرکت کردند که نیروهای آلمانی، لهستانی، آمریکایی و کشورهای حوزه بالتیک جزئی از آنها بوده‌اند. تحولات نظامی روسیه در حاشیه دریای بالتیک و مرزهای غربی‌اش عملاً غربی‌ها را نگران کرده است به طوری که مسکو در حال نوسازی ناوگان‌های نظامی خود در مرزهای اروپا باعث شده هزینه‌های سرسام‌آوری را نیز به کشورهای این منطقه تحمیل خواهد کرد. حرکت در داخل سرزمین‌های اروپایی و زمین‌های کشاورزی برای نیروهای نظامی بسیار اهمیت دارد زیرا استراتژیی مانند آنچه در اوکراین رخ داد در حال حاضر متصور است، یعنی تجهیز گروه‌های قومی و زبانی و مقابله آنها با ارتش ملی. این مساله باعث شد هواییما ۱۷-۷ ارتش آمریکا تجهیزات سنگین نظامی را به داخل خاک لیتوانی از لهستان منتقل کند که بزرگ‌ترین انتقال تجهیزات پس از جنگ سرد توسط این کشور به شمار می‌رود. بر اساس اجلاس سال ۲۰۱۶ ناتو در هرکدام از کشورهای بالتیک یکپنجاه نیروی این پیمان مستقر خواهند شد اما آنچه متخصصان نظامی می‌گویند آن است که برای مقابله با روسیه در منطقه بالتیک در هر کدام از ۳ کشور لیتوانی، لتونی و استونی حداقل ۱۰ تا ۱۵ هزار نیروی نظامی نیاز است تا بتوانند در صورت لزوم جلوی پیشروی نیروهای روسی را بگیرند. در حال حاضر آنچه اهمیت دارد آن است که ناتو از نظر مفهومی با چالش عدم نشانستن راهبرد و رویکردی مشخص به عنوان یک باقیمانده از جنگ سرد هزینه‌های بسیاری را به دوش کشورهای عضو تحمیل می‌کند و در مقابل تهدیدات اصلی امنیت جهان مانند تروریسم عملاً منفعل است. مساله گسترش ناتو به آمریکای جنوبی و عضوگیری جدید برای این پیمان با مطرح شدن پروژه کلمبیا کلید خورد که نه تنها گام موفقیتی نیست، بلکه این پیمان را بیش از گذشته به چالش عدم مشروعیت فرو می‌برد. اعضای ناتو اکنون در تنها عملیات خارج از اروپای خود در افغانستان ۱۷ سال است مشغول فعالیت بوده و نتوانسته‌اند در لبه که تنها از نیروهای هوایی استفاده کردند کاری ناممکن موقتی از خود به حوالی بگذارند. ورود نیافتن روسیه به پیمان‌های نظامی چندملیتی و چندمحوری یکی از شاخصه‌های پیروزی مسکو در خارج نزدیک خود و متوقف کردن پروژه‌هایی چون انقلاب‌های رنگی است.

زیبا اکبرزاده: انتخابات ریاست جمهوری و پارلمانی زودهنگام در ترکیه، روز گذشته با مشارکت بیش از ۵۶ میلیون واجد شرایط رای‌دهی در ۱۸۰ هزار و ۶۵ مرکز اخذ رای برگزار شد. این آرا تکلیف ۶ نامزد ریاست‌جمهوری و ۴ هزار و ۸۵۱ داوطلب پارلمان را مشخص می‌کند. به‌رغم حضور ۸ حزب سیاسی در انتخابات پارلمان، رقابت اصلی در این انتخابات بین ۲ انتقالی جمهوری (متشکل از حزب عدالت و توسعه، حزب حرکت ملی و اتحاد بزرگ) و ائتلاف ملت (شامل احزاب جمهوری‌خواه خلق، حزب سعادت، حزب دموکرات و حزب دموکراتیک خلق‌ها) بود. در انتخابات ریاست‌جمهوری نیز رقابت اصلی میان رجب طیب‌اردوغان (نامزد ائتلاف جمهور)، محرم اینچه (نامزد حزب جمهوری‌خواه خلق) و صلاح‌الدین دمیرتاش که توسط دولت زندانی است (نامزد حزب دمکراتیک خلق‌ها) بود. بر اساس گزارش خبرگزاری‌ها، نتایج اولیه شمارش صندوق‌ها حکایت از پیش‌تازای اردوغان با کسر بیش از ۵۰ درصد آرا دارد. طبق این گزارش، برنده انتخابات ریاست‌جمهوری روز یکشنبه در ترکیه بر اساس متن اصلاح شده قانون اساسی که رجب طیب‌اردوغان، رئیس‌جمهوری این کشور در همه‌پرسی آوریل ۲۰۱۷ به تصویب رساند، از اختیارات قابل توجهی برخوردار خواهد شد که به آنها اشاره می‌شود: اختیارات گسترده: در این متن انتقال بیشترین قدرت اجرایی به رئیس‌جمهور پیش‌بینی شده است. خود وی وزیران را منصوب و همچنین یک یا چند معاون تعیین خواهد کرد. سمت نخست‌وزیری در حال حاضر بن علی ییلدریم آن را بر عهده دارد، حذف خواهد شد. بر اساس اصلاح انجام شده در قانون اساسی، رئیس‌جمهور ۶ عضو شورای عالی قضات و دادستان‌ها را به طور مستقیم یا غیرمستقیم انتخاب خواهد کرد. پارلمان نیز ۷ عضو این شورا را انتخاب خواهد کرد. این نهاد مسؤلیت انتصاب یا

انتخابات ریاست جمهوری و پارلمانی ترکیه روز گذشته برگزار شد

پیش‌تازی اردوغان

برکناری پرسنل نظام قضایی را بر عهده دارد. وضعیت فوق‌العاده: بر اساس اصلاح انجام شده در قانون اساسی ترکیه، در صورت «قیام علیه مهین» یا «اقدامات خشونت‌آمیزی که ملت را در معرض خطر تفرقه قرار می‌دهد»، وضعیت فوق‌العاده اعلام می‌شود. رئیس‌جمهور می‌تواند پیش از آنکه این مساله را به پارلمان واگذار کند، درباره وضع حالت فوق‌العاده تصمیم بگیرد. وضعیت فوق‌العاده در ابتدا برای بیش از ۶ ماه مه‌ خواهد بود، سپس می‌توان آن را برای یک دوره حداکثر ۴ ماهه تمدید کرد. اردوغان در مبارزات انتخاباتی پس از آنکه نامزدهای جناح مخالف لغو حالت فوق‌العاده را مطرح کردند، وعده داد که در حالت فوق‌العاده را در این کشور که پس از کودتای نافرجام در ژوئیه ۲۰۱۶ برقرار شده است، لغو می‌کند. پارلمان: تعداد نمایندگان مجلس ملی ترکیه از انتخابات پارلمانی یکشنبه از ۵۵۰ نفر به ۶۰۰ نفر افزایش می‌یابد. همچنین حداقل سن نامزدی برای نمایندگی پارلمان از ۲۵ سال به ۱۸ سال کاهش

یافته است. از این پس، انتخابات ریاست‌جمهوری پارلمانی به طور همزمان و هر ۵ سال یک بار انجام می‌شود. پیش از این، این انتخابات هر ۴ سال یکبار برگزار می‌شد. پارلمان همچنان مسؤلیت وضع، اصلاح یا لغو قوانین را بر عهده خواهد داشت. پارلمان بر اقدامات رئیس‌جمهور نظارت خواهد کرد اما رئیس‌جمهور می‌تواند در حوزه گسترده صلاحیت اجرایی خود، فرامین اجرایی را صادر کند. اما بر اساس این متن، رئیس‌جمهور نمی‌تواند درباره موضوعاتی که به طور صریح در قانون آمده است، حکم بدهد. اگر رئیس‌جمهور متهم یا مظنون به ارتکاب جرمی باشد، پارلمان می‌تواند پس از کسب موافقت اکثریت سه‌پنجم درخواست تحقیق کند. پدیده انتخابات ۲۴ ژوئن: هم‌زمان شدن انتخابات ریاست‌جمهوری و انتخابات پارلمانی و برگزاری آن در وضعیت فوق‌العاده، اتحاد احزاب مخالف برای کنار زدن اردوغان و رای‌گیری از ۳۰ هزار سوری‌های دارای

زنان سعودی پشت رل

پس از پایان ممنوعیت رانندگی زنان، از نیمه‌شب شنبه در عربستان سعودی زنان اجازه رانندگی پیدا کردند. برای سال‌ها فعالانی که برای برداشتن منع رانندگی در این کشور مبارزه می‌کردند، دستگیر یا زندانی شده بودند. منع رانندگی از جمله محدودیت‌هایی است که براساس تفسیر وهابی از قوانین اسلامی در عربستان سعودی علیه زنان این کشور به اجرا گذاشته می‌شد، اگرچه قوانین عربستان سعودی رانندگی زنان را مشخصاً منع نکرده بود اما در عمل به زنان گواهینامه داده نمی‌شد.

اعلام موعد انتخابات شوراهای سوریه

سوریه در اواسط سپتامبر آینده شاهد انتخابات شوراهای شهر خواهد بود. بشار اسد، رئیس‌جمهوری سوریه در سخنرانی اعلام کرد که ۱۶ سپتامبر ۲۰۱۸ موعد انتخابات شوراهای شهر در این کشور خواهد بود. از سال ۲۰۱۳ به بعد، گروه‌های مسلح که برخی شهرهای سوریه را در اشغال خود داشتند، شوراهایی تحت عنوان «المجالس المحليه» تشکیل داده بودند تا امور مدنی را اداره کنند اما این گروه‌های مسلح عموماً دچار اختلافات داخلی بودند. این در حالی است که اکنون با آزاد شدن بسیاری از مناطق شهری از دست گروه‌های مسلح بویژه در ریف دمشق، این مناطق برای اداره امور، نیازمند انتخاب اعضای جدید است.

پناهندگی ۳۰۰ دیپلمات ترکیه‌ای در آلمان

رسانه‌های آلمانی گزارش داده‌اند در نتیجه دستگیری‌های گسترده مظنونان به همکاری با عوامل کودتای ۲ سال پیش سوریه، ۳۰۰ دیپلمات ترکیه‌ای ترجیح داده‌اند به کشورشان بازنگردند و از آلمان تقاضای پناهندگی کرده‌اند. پس از کودتای نافرجام ۲۰۱۶ ترکیه که به ادعای دولت آنکارا، طرفداران فتح‌الله گولن، منتقد آمریکائین متهمان این توطئه هستند، سسلی از بازداشتی‌های مظنون به همکاری با کودتاچیان ارتشی راهی زندان شدند. طبق آمار وزارت کشور آلمان، در ۲ سال اخیر هزار و ۱۷۷ دیپلمات، کارمند رسمی اعزامی دولت ترکیه به آلمان و اعضای خانواده‌های‌شان از دولت آلمان تقاضای پناهندگی کرده‌اند.

احداث خط راه‌آهن میان عربستان و اراضی اشغالی

شبکه دوم تلویزیون اسرائیل فاش کرد که نخست‌وزیر این رژیم با آغاز ساخت راه‌آهتی که اسرائیل را به عربستان وصل می‌کند، موافقت کرده است. به گزارش رسانه‌های عبری‌زبان، این خط ریلی جدید به عنوان یک مسیر تجاری عمل می‌کند که درهای میدترانه را به کشورهای شورای همکاری خلیج فارس و مشخصاً عربستان وصل می‌کند. دانش فایس، تحلیلگر امور سیاسی این شبکه گفت که دولت دونالد ترامپ پشت این پروژه است و هدف از آن تقویت ارتباط میان کشورهای به اصطلاح میانه‌رو منطقه و مقابله با خطر ایران است.

جرد کوشتر: معامله قرن تقریباً نهایی شده است

جرد کوشتر، داماد ترامپ در گفت‌وگو با نشریه‌ای فلسطینی گفته معامله قرن تقریباً نهایی شده است. کوشتر در این گفت‌وگو گفته است اگر محمود عباس بخواهد، حاضر است با وی گفت‌وگو کند. در عین حال بار اقتصادی معامله قرن بر عهده اردن و مصر خواهد بود و کشورهای عربی خوستانتز کشور فلسطینی با مرکزیت قدس هستند. کوشتر در این گفت‌وگو تأکید کرده است مردم فلسطین رهبران خود را برای رد کردن طرحی که آن را ندیده‌اند تحت فشار قرار ندهند. داماد ترامپ به عنوان معمار معامله قرن شهرت دارد و در انتقال سفارت آمریکا به قدس نقشی کلیدی داشت.

تظاهر کنندگان خانه معاون ترامپ را محاصره کردند

معترضان به طرح‌های ترامپ درباره مهاجران با در دست داشتن پلاکاردهای اعتراض‌آمیز و پخش صدای گریه کودکان در مرزهای جنوبی آمریکا در اطراف خانه «کریستین لسن»، معاون امنیت داخلی ترامپ تجمع و تظاهرات کردند. ریسین در این خانه را مسدود کردند. معترضان همچنین یکصدافراد می‌زدند کودکان را آزاد کنید. بر اساس طرح ترامپ کودکان از والدین‌شان در مرزهای آمریکا جدا می‌شوند تا به وضعیت خانواده‌های‌شان رسیدگی شود. این کودکان در فروشگاه‌های متروکه مرزی نگهداری می‌شوند و شمار آنها به چیزی حدود ۲ هزار تن می‌رسند. پیش‌تر همسر رئیس‌جمهوری آمریکا بالاسی جنجالی که پشت آن نوشته شده بود «برای من که اهمیتی ندارد» در میان آنها ظاهر شده بود.

انصارالله زنگ خطر در ابوظبی را به صدا در آورد

گروه بین‌المللی: تلاش ائتلاف متجاوز سعودی-اماراتی برای اشغال منطقه راهبردی الحدیده، پس از گذشت تقریباً یک ماه، نه تنها دستاورد عملیاتی قابل توجه برای آن به دنبال نداشته، بلکه مقاومت ارتش و کمیته‌های مردمی یمن، الحدیده را به باتلاقی عمیق برای متجاوزان تبدیل کرده است. افزون بر این، اصرار ائتلاف برای تکمیل توطئه تجاوزکارانه برای اشغال بندر استراتژیک الحدیده، شهرهای مهم کشورهای عضو این ائتلاف را در معرض حملات موشکی نیروهای انصارالله قرار می‌دهد، مساله‌ای که به‌نظر می‌رسد دولت انگلیس به آن پی برده و هشدار امنیتی به اتباع خود در امارات صادر کرده است. دولت انگلیس شنبه با صدور بیانیه‌ای به شهروندان خود که در امارات زندگی می‌کنند هشدار داد که احتمال حملات موشکی نیروهای یمنی به شهرهای امارات عربی متحده از جمله ابوظبی و دویبه همچنین عربستان وجود دارد. اخیراً سخنگوی نظامی ائتلاف سعودی با اذعان به توانمندی ارتش یمن، اعلام کرد که حدود ۱۴۰ موشک از یمن به شهرهای عربستان شلیک شده است. یگان موشکی ارتش و کمیته‌های مردمی یمن روز سوم دسامبر سال گذشته میلادی تأسیسات اتمی در حال ساخت امارات عربی متحده در ابوظبی را هدف یک فروند موشک کروز قرار دادند. درباره هشدار امنیتی غیرمنتظره انگلیس به اتباعش در امارات،

فروپاشی احتمالی دولت ائتلافی آلمان به دلیل بحران مهاجران

مدارا جویانه خود در قبال پناهجویان، بویژه در سال ۲۰۱۵ با انتقادهای زیادی از سوی محافظه‌کاران روبرو شده با این طرح بشدت مخالفت کرده و معتقد است که برای حل معضل پناهجویان باید به دنبال راهکاری در سطح اتحادیه اروپایی بود. قرار است سران کشورهای عضو اتحادیه اروپایی در دیدار خود در بروکسل درباره این مساله به رایزنی بپردازند. انگلا مرکل در آستانه این ملاقات به وزیر کشور دولت ائتلافی هشداری داد که به جایگاه و حیطة اختیارات صدراعظم آلمان احترام بگذارد و از پافشاری بر طرح‌هایی که با سیاست‌های اعلام شده او درباره پناهجویان مغایرت دارد پرهیز کند.

چشم‌انداز تشکیل دولت شیعی با ائتلاف صدر، عامری و عبادی

گروه بین‌المللی: در چارچوب تلاش‌های هفته‌های اخیر رهبران ائتلاف‌های پیش‌تاز در انتخابات پارلمانی عراق برای تشکیل فراکسیون اکثریت در پارلمان جدید این کشور، مقتدا صدر، رهبر جریان صدر و رئیس فهرست سناثرون، و حیدر العبادی، نخست‌وزیر عراق و رهبر ائتلاف الفتح، شنبه اعلام کردند درباره ائتلاف برای تشکیل دولت در آن کشور به توافق رسیده‌اند. پس از سفر العبادی از بغداد به شهر نجف برای دیدار با صدر، این دو مشترک بیانیه‌ای صادر کرده و از توافق برای ائتلاف خبر دادند. در شرایطی که بعد از برگزاری انتخابات پارلمانی در عراق، مساله بازشماری آرا بر پیچیدگی‌های آن می‌افزاید، به نظر می‌رسد اعلام ائتلاف میان مقتدا صدر و حیدر العبادی اقی پیش روی معرفی دولت و شکل‌گیری ساختار جدید سیاسی در عراق را روشن‌تر از پیش کرده است. حضور العبادی در این ائتلاف نشانگر آن است که نخست‌وزیر کنونی اصراری بر پیگیری بازشماری آرا به شکل دستی نخواهد داشت و در برابر آرای حاصله در انتخابات پارلمانی اخیر تمکین خواهد کرد. در این شرایط و در حالی که بیش از این ۲ ائتلاف جدی، یکی میان صدر و هادی العامری، رهبر جریان الفتح به عنوان دومین برنده انتخابات عراق-جریانی عمدتاً برآمده از حشداالشعبی که در پیروزی نهایی عراق بر داعش نقش چشمگیری داشت- حاصل شد و دیگری میان مقتدا صدر

گروه بین‌المللی: اختلاف میان ۲ حزب محافظه‌کار آلمان بر سر سیاست‌های پناهندگی، ادامه کار دولت ائتلافی در برلین را با خطر روبرو کرده است

ناظران اختلاف میان احزاب دموکرات مسیحی و سوسیال مسیحی را جدی ارزیابی می‌کنند. هورست زهوفر، وزیر کشور آلمان و رئیس اتحادیه سوسیال مسیحی در گفت‌وگویی با روزنامه زوددیوچه آشکار کرد که قصد ندارد از سیاست‌های سختگیرانه خود درباره نحوه برخورد با متقاضیان پناهندگی عقب‌نشینی کند. زهوفر بتازگی طرحی ارائه کرده که مطابق آن پناهجویانی که قصد ورود به خاک آلمان را دارند اما در یک کشور دیگر اتحادیه اروپایی تقاضای پناهندگی داده‌اند، باید از منطقه مرزی به همان کشور بازپس فرستاده شوند. انگلا مرکل، صدراعظم آلمان که به خاطر سیاست‌های